

14. september 2017

Sagsnr.

2017-0314312

Dokumentnr.

2017-0314312-1

Teknik- og Miljøforvaltningens tiltag og hensigtserklæringer i Budget 2018

Socialdemokratiet, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti indgik fredag den 9. september 2017 forlig om Budget 2018, *Velfærd til en by der vokser*, (bilag 1). Budgetaftalen forventes at blive endeligt vedtaget af Borgerrepræsentationen den 5. oktober 2017.

Orienteringsnotat

I dette orienteringsnotat gennemgås de tiltag og hensigtserklæringer fra budgetaftalen, som vedrører Teknik- og Miljøudvalget. Notatet skal læses med en række forbehold, da placeringen af tiltag og hensigtserklæringer mellem forvaltningerne endnu ikke er afklaret. Samtidig er Økonomiforvaltningen ved at udarbejde det endelige afstemningsprogram. Der kan derfor ske ændringer frem mod Borgerrepræsentationens budgetvedtagelse den 5. oktober 2017. Notatet er derfor baseret på Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering af hvilke tiltag og væsentlige, ikke-tekniske hensigtserklæringer, som vedrører Teknik- og Miljøudvalget, samt Økonomiforvaltningens foreløbige udmøntningsark. Teknik- og Miljøudvalget vil få forelagt et udmøntningsnotat i oktober 2017. I udmøntningsnotatet vil alle tiltag og hensigtserklæringer, som vedrører Teknik- og Miljøudvalget, fremgå sammen med Teknik- og Miljøforvaltningens eventuelle bemærkninger og den fremadrettede proces for de enkelte tiltag og hensigtserklæringer.

Teknik- og Miljøudvalgets tiltag i budgetaftalen

I Budget 2018 fik Teknik- og Miljøudvalget samlet tilført 752,5 mio. kr., heraf 41,1 mio. kr. i rent servicemåltal. 437,2 mio. kr. er anlægsbevillinger, 237,9 mio. kr. er driftsbevillinger i overslagsårerne 2018-2021 og 36,3 mio. kr. er finansposter (grundkapitalindskud).

De tiltag, som Teknik- og Miljøudvalget fik bevilliget midler til i budgetaftalen, fremgår af tabel 1. Oversigten viser de enkelte tiltags nummer, titel og bevilling (drift, anlæg og finansposter). Hele anlægsbevillingen for tiltagene fremgår af tabellen og eventuelle anlægsbevillinger, som går udover overslagsårerne 2018-2021, er derfor medregnet. Tilsvarende er finansposter, som går udover overslagsårerne 2018-2021 medregnet. Det er derimod kun bevillingen i overslagsårerne 2018-2021, som er medregnet for driftsbevillingerne. Eventuelle varige driftsudgifter er derfor kun medregnet for perioden 2018-2021.

Tabel 1 er baseret på Økonomiforvaltningens foreløbige afstemningsark. Afrundinger m.v. kan bevirke, at der er mindre differencer mellem den

bevilling, som fremgår af tabel 1, og den nævnte bevilling i aftaleteksten. Hvis der er varians mellem de midler, der fremgår af et budgetnotat, og aftaleteksten, er det aftaleteksten, der gælder.

Aftaleteksten og bevillingen for de enkelte tiltag gennemgås efterfølgende i notatet, hvor sidehenvisning til aftaleteksten fremgår i parentes efter tiltagets titel. Der er samtidig henvisning til de publicerede budgetnotater, der ligger til grund for tiltagene i aftalen. Disse budgetnotater fremgår af bilag 2. Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at ikke alle budgetnotater afspejler aftaleteksten og bevillingen i aftalen. Manglende referencer skyldes, at der ikke er publiceret budgetnotater i forhold til det enkelte tiltag i aftalen.

Teknik- og Miljøudvalgets tiltag i budgetaftalen

Tabel 1. Teknik- og Miljøudvalgets tiltag i Budget 2018

Nr.	Tiltag (mio. kr. - 2018 p/l)	Drift	Anlæg	Finansposter	Service-måltal
1	Yderligere midler til strategisk grundkøb (park i Nordhavn)		41,8		
2	Tilpasning af stoppesteder til elbusser på linje 2A		12,3		
3	Forberedelse af skybrudsprojekter		25,6		
4	Drift og vedligehold af Nordhavnsvej	69,6			
5	Verserende sag	18,1			
6	Flytning til Kraftværksvej – varige driftsmidler til huslejeforhøjelse	5,6			
7	Afledt drift til BLOX byrum og Carlsberg Stationsforplads	10,4			
8	Afledt drift til gul betalingszone	34,8			
9	Hastighedsdæmpende foranstaltninger i byrummet	4,0	5,2		
10	Toiletter i Nordhavn	1,4			
11	Håndtering af strukturel ubalance på parkeringsindtægter				-32,8
12	Fastholdelse af nedsættelse af byggesagsgebyrer	21,2			
13	Cykelpakke				
	- Etablering af cykelstier på Indiakaj	0,8	6,8		-0,6
	- Etablering af første etape af projektet Nordre Frihavnsgade som cykelgade	0,1	25,3		
	- Foranalyse af cykel- og gangbro fra Svanemøllens Kaserne til Skt. Kjelds Kvarter		1,0		
	- Medfinansiering af cykelparkering ved Reventlowsgade	0,8	9,0		
	- Medfinansiering af mindre konstruktion for cykelparkering ved Vanløse Station	1,0	3,6		
	- Forbedring af krydset mellem Rantzausgade og Nørrebro-ruten		2,8		-0,05
14	Skybrudspakke – Byrum og bynatur				
	- Byrum i Karens Minde Aksen	0,2	25,3		
	- Byrum ved Kulbanevej	0,9	6,9		

Nr.	Tiltag (mio. kr. - 2018 p/l)	Drift	Anlæg	Finansposter	Service-måltal
	- Byrum i Fredens Park		21,6		
15	Smedetoften – tryghedsfremmende byrum	1,5	10,8		
16	Bemandet legeplads i Kulbanekvarteret	10,4	7,9		
17	Bellahøj Friluftsscene	0,5	6,0		
18	Trafikpakke Nørrebro	2,2	11,0		
19	Partnerskabstræer		2,0		
20	Grundkapital til opførelse af ungdomsboliger			20,0	
21	Byskov Selinevej – færdiggørelse	0,7	4,2		
22	Sikker Skolevej – pulje		10,0		
23	Parkering 10-meterzone	0,3	2,2		
24	Foranalyse af stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Schmidt-området	0,7	0,1		
25	Øget tilgængelighed for borgere med nedsat funktionsevne		4,7		
26	Øget belysning i Amager Strandpark	0,3	2,0		
27	Trafiklegeplads på Formosavej	1,0	4,0		
28	Lundehustorvet		2,9		
29	Åbning af parkeringspladser på kommunale institutioner	0,8			
30	Afledt drift til omdannelse af parkeringspladser til grønne byrum og cykelparkering	1,6			-7,6
31	Ren by og nattelevspakke				
	- Renovering af offentlige toiletter	5,8	2,5		
	- Støjtægter	6,4			
	- Ny støjtægtspraksis	4,0			
	- Renhold og spuling	5,2			
	- Hyppigere tømning og udskiftning af affaldskurve	15,7	2,1		
32	EM i herrefodbold i København 2020	7,8			
33	Valby Bibliotek og Kulturhus på Toftegårds Plads og Hovedbiblioteket				
34	Kunstgræsbaner på Nørrebro		0,8		
35	Kunstgræsbane ved Hekla Park inkl. hegn og belysning	2,4	5,0		
36	Dræning af fodboldbaner på Damhusengen		0,5		
37	Grundkapital til kompenserende almene boliger for anvisning af flytninge i 2018	0,6		16,3	
38	Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer		157,0		
39	Udmøntning af investeringspulje				
	- Insourcing af TV-inspektion af vejbrønde	0,3	1,6		
	- Mere optimal udnyttelse af vandværksvand i driften		0,7		
	- Optimering af driften af legepladser i Teknik- og Miljøforvaltningen	0,3	1,7		

Nr.	Tiltag (mio. kr. - 2018 p/l)	Drift	Anlæg	Finansposter	Service-måltal
	- Smartere drift af byens springvand		2,5		
	- Ren by med smartere affaldskurve		2,6		
	- Effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet	0,5	0,4		
	- Opførelse af gartneri i Valbyparken		4,8		
I alt til Teknik- og Miljøudvalget		237,9	437,2	36,3	-41,05

Note: Drift omfatter driftsbevillingen i overslagsårene 2018-2021. Provenu omfatter provenuet fra betalingsparkering i overslagsårene 2018-2021. Anlæg omfatter hele anlægsbevillingen. Finansposter omfatter hele grundkapitalindsuddet. Hele bevillingen forventes frigivet i forbindelse med Borgerrepræsentationens vedtagelse af Budget 2018 den 5. oktober 2017.

Teknik- og Miljøudvalgets hensigtserklæringer i budgetaftalen

De væsentligste, ikke-tekniske hensigtserklæringer, som Teknik- og Miljøudvalget fik i budgetaftalen, gennemgås også. Disse hensigtserklæringer fremgår både selvstændigt, hvor der ikke er bevilliget midler, og som en del af aftaleteksten for tiltagene. Begge typer af hensigtserklæringer gennemgås i notatet.

De væsentligste, ikke-tekniske hensigtserklæringer, som ikke er en del af tiltag i aftaleteksten, fremgår af tabel 2. Tabellen viser de enkelte hensigtserklæringers nummer og titel, en kort beskrivelse af hensigtserklæringen samt de involverede udvalg. I notatet gennemgås efterfølgende aftaleteksten, hvor henvisningen til aftaleteksten fremgår i parentes efter hensigtserklæringens titel.

Tabel 2. Teknik- og Miljøudvalgets hensigtserklæringer i Budget 2018

Hensigtserklæring	Udvalg
42. Ny styringsmodel for vedligehold af kommunens bygninger Parterne er herudover enige om at skabe grundlag for en langsigtet, strategisk planlægning af vedligeholdelsen ved at fastholde niveauet for udvendig vedligeholdelse via flatrate-modellen. Parterne er enige om at niveauet for udvendigt vedligehold indarbejdes i årene 2019-2027 i indkaldelsescirkulæret for budget 2019.	ØU KFU BUU SOU SUD TMU BIU
43. Analyse vedr. modeller for indvendig vedligeholdelse Parterne er enige om, at kommunens ejendomme skal have en god vedligeholdelsesstand udvendigt såvel som indvendigt, og at midler til vedligehold skal anvendes effektivt og på grundlag af langsigtet planlægning. Derfor skal Københavns Ejendomme og Indkøb i samarbejde med forvaltningerne udarbejde en analyse med forslag til forskellige modeller for en bedre og mere effektiv styring og planlægning af indvendig bygningsvedligeholdelse, der samtidig tager hensyn til den nødvendige fleksibilitet på kommunens institutioner. Det kan være en abonnementsmodel eller en anden type model, der understøtter en bedre og mere effektiv indvendig vedligeholdelse af kommunens bygninger. Parterne er enige om, at Økonomiudvalget forelægges forslag til modeller for indvendig vedligehold frem mod sommeren 2018 som kan indgå i budget 2019.	ØU KFU BUU SOU SUD TMU BIU
44. Samling og koordinering af ejendomsdrift i kommunen I Aftale om kommunernes økonomi for 2018 fremgår det, at der er et besparelspotentiale i kommunerne ved at optimere den nuværende ejendomsdrift. Københavns Kommune har deltaget i den bagvedliggende kommunekortlægning, og der er allerede igangsat konkrete projekter for at optimere ejendomsdriften, herunder ejendoms-service på flerbrugerejendomme, rengøring på administrative arbejdspladser og én indgang for brugerne til ejendomsdriftsservice. Parterne er enige om, at Københavns Ejendomme og Indkøb med inddragelse af forvaltningerne udarbejder modeller for samling og koordinering af ejendomsdriftsopgaver, og afdækker de kvalitative og økonomiske potentialer ved modeller. Oplægget forelægges Økonomiudvalget forud for forhandlingerne om budget 2019.	ØU KFU BUU SOU SUD TMU BIU
45. Fjernbusterminal Parterne er enige om, at der bør etableres en fjernbusterminal ved Dybbølsbro Station på baggrund af statens analyse fra februar 2017. En fjernbusterminal vil sikre langt bedre forhold for fjernbuspassagererne og flytte fjernbusserne fra de nuværende holdesteder ved Ingerslevsgade, Bernstorffsgade og Valby Station. Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen skal indlede dialog med staten om mulig organisering og finansiering af en fjernbusterminal, og at sagen skal indgå i overførselssagen 2017-18.	ØU TMU
46. Boliger Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen med inddragelse af Teknik- og Miljøforvaltningen forud for Kommuneplan 2019 skal afdække sammensætningen af boligmassen og de forskellige ejerformer. Herunder afdækkes positive og negative	TMU ØU SOU

<p>konsekvenser ved at hæve andelen af almene boliger i København samt forventede byggemuligheder og tilgængelige grunde, afledte boligsociale og økonomiske konsekvenser og konsekvenser for koncentrationen af almene boliger i byen. Parterne er enige om at København skal være en blandet by med en blandet boligmasse, og at 25 pct.-reglen anvendes i alle de lokalplaner, hvor det er muligt. Frikommuneforsøget om flere billige boliger og fleksible boligløsninger forventes herudover at have betydning for, hvilke løsninger kommunen kan pege på for at øge antallet af billige boliger. Desuden forventes den nye Hovedaftale med de almene boligselskaber for perioden 2018-2021 at kunne videreføre de muligheder, som den eksisterende hovedaftale indeholder. Parterne er derfor enige om, at Økonomiforvaltningen, Socialforvaltningen samt Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod budget 2019 afdækker mulighederne i regi af frikommuneforsøget og genforhandling af Hovedaftalen med BL's 1. kreds for etablering af billige boliger og fleksible boligløsninger til Socialforvaltningens målgrupper.</p>	
<p>47. Sagsbehandlingstider – lokalplaner Københavns vækst medfører et stigende behov for at få udviklet både nye lokalplaner og tillæg til eksisterende lokalplaner. Parterne er enige om, at det er centralt for bygherre og erhvervslivet i København at have klare rammer for arbejdet med lokalplanlægningen i form af servicemål for hele lokalplanprocessen, herunder det samlede tidsforbrug. For at sikre hurtig sagsbehandling er parterne enige om, at der skal udarbejdes servicemål for sagsbehandlingstiden for udarbejdelse af hele lokalplanprocessen. Parterne er herudover enige om, at arbejde for at sagsbehandlingstiden på lokalplanerne differentieres efter kompleksiteten i sagerne, så lokalplansager uden kommuneplanstillæg kan gennemføres hurtigere.</p>	<p>TMU</p>
<p>48. Erhverv Siden 2011 har københavnske virksomheder skabt mere end 22.000 nye private arbejdspladser. Parterne er enige om, at der skal være gode rammer for fortsat at skabe vækst og arbejdspladser til københavnere. Københavns Kommune har i 2014 nedsat et Erhvervsråd med repræsentanter fra virksomheder, uddannelsesinstitutioner og organisationer, som rådgiver kommunen om tiltag, der kan sikre, at København er i front i den internationale konkurrence om investeringer, erhvervsudvikling og arbejdspladser. Parterne er enige om i regi af Københavns Erhvervsråd at nedsætte en task force, som skal gennemgå virksomhedernes erhvervsvilkår, herunder samspil med de kommunale myndigheder, og fremlægge konkrete forslag til indsatser og forbedringer forud for forhandlingerne om budget 2019.</p>	<p>ØU TMU</p>
<p>49. Skolen ved Sundet – 1 spor og 112 fritidspladser Parterne er enige om, at Byggeri København og Teknik- og Miljøforvaltningen fortsætter dialogen om udformningen af byggeriet mhp. at sikre hensigtsmæssige løsninger for skolen, bedst mulig udnyttelse af grunden og reduktion af anlægsprojektets omkostninger frem mod primo 2018. Eventuelle frigjorte midler tilfalder kassen.</p>	<p>ØU TMU</p>
<p>50. Udvidelse af kapaciteten omkring Blågård Skole og Nørrebro Park Skole Blågård Skole og Nørrebro Park Skole har en betydelig tilvækst i elevtallet og optager flere spor, end skolerne er bygget til at rumme. Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder forslag til skybrudsprojekt samt udvidelse af skolekapaciteten til overførselssagen 2017-18.</p>	<p>TMU ØU BU</p>

Andre udvalgs relevante tiltag og hensigtserklæringer i budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder en række tiltag og hensigtserklæringer, som kan have betydning for Teknik- og Miljøudvalget, selvom de er placeret under andre udvalg.

Videreførsel af Klima Ambassadør Uddannelsen

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre Klima Ambassadør Uddannelsen.

Events

Aftaletekst: Parterne er enige om, at der også fremadrettet skal arbejdes for at tiltrække store sports - og kulturbegivenheder (megaevents) til København, som kan bidrage til at skabe vækst og arbejdspladser. Med aftalen om budget 2018 afsættes der midler til flere større sports- og kulturevents i de kommende år. Parterne er enige om, at Kultur - og Fritidsforvaltningen og Økonomiforvaltningen arbejder videre med at formulere en ny struktur for strategisk tiltrækning og medfinansiering af megaevents i København og at den nuværende

Sikker By

Aftaletekst: Den forebyggende indsats til at reducere kriminalitet og styrke tryghed virker godt i Danmark. Ungdomskriminaliteten er faldende, også i København. Den aktuelle bandekonflikt har dog vist, at der stadig er udfordringer på området, som kræver stærke indsatser på tværs af kommunens forvaltninger. Parterne er derfor enige om, at det er afgørende at videreføre bevillingsudløbene under Sikker By programmet for at sikre både forebyggelse og handleparathed i akutte situationer, herunder i områderne omkring Nørrebro, Nordvest og Holmbladsgade.

Tiltag og hensigtserklæringer i Budget 2018

I det følgende gennemgås de tiltag og hensigtserklæringer i Budget 2018, som vedrører Teknik- og Miljøudvalget.

Økonomi

1. Yderligere midler til strategisk grundkøb (side 8)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at der er behov for en offensiv strategi for grundkøb, hvis kommunen fremover skal kunne sikre grunde til ny kommunal service, kultur, fritid og rekreative områder i rette tid og til rette pris. Parterne afsætter derfor yderligere midler til demografibetingede og strategiske grundkøb i 2018.

Parterne lægger vægt på at tilvejebringe nye parker og byhaver i København i takt med at byen vokser. Parterne er derfor enige om at reservere en del af den oprindelige pulje til strategisk grundkøb på 100 mio. kr. til en park i Nordhavn.

Bemærkning: Da budgetnotatet er fortroligt fremgår beløbet på den afsatte bevilling ikke.

Budgetnotat: Fortroligt budgetnotat

2. Tilpasning af stoppesteder til elbusser på linje 2A (side 10)

Aftaletekst: Parterne er enige om i forbindelse med forberedelsen af indsættelsen af elektriske busser på linje 2A at ombygge stoppesteder, kryds og delstrækninger, så der er plads til 18 meter lange ledbusser. Længere busser reducerer driftsudgifterne.

Bevilling: Der afsættes
- 12,3 mio. kr. i anlæg i 2018.

Parterne er enige om, at midlerne afsættes under forudsætning af, at der kan opnås enighed med Frederiksberg Kommune om 18 meter ledbusser på linje 2A. Parterne noterer sig, at ombygningerne forventes at fjerne op mod 15 vejtræer og 30 P-pladser langs strækningen, men dette søges minimeret.

Budgetnotat: ØK32 Tilpasning af stoppesteder på buslinje 2A for at gøre klar til 18,75 meter elbusser fra december 2019.

Teknik og Miljø

3. Forberedelse af skybrudsprojekter (side 11)

Aftaletekst: For at kunne gennemføre i alt 300 skybrudsprojekter er der nedsat et sekretariat til koordinering og styring af projekterne. Parterne er enige om at videreføre sekretariatsbetjeningen af skybrudsarbejdet.

Bevilling: Der afsættes
- 25,6 mio. kr. i anlæg i 2018–2021 til skybrudsplanlægning.

Budgetnotat: TM39 Samlet sammenhæng for alle skybrudsprojekter i forhold til hydraulik og økonomi samt samarbejdet med Forsyningssekretariatet og HOFOR.

4. Drift og vedligehold af Nordhavnsvej (side 11)

Aftaletekst: Nordhavnsvej skal forbinde Helsingørmotorvejen med Nordhavn og ibrugtages i 2018. Der afsættes midler til drift af tunnellen, trafikalt overvågning og vedligehold af strækningen. Der er ligeledes afsat midler til drift af en række mindre følgeanlæg tilknyttet til Nordhavnsvejen, herunder en cykelsti, en cykelbro, forplads ved Ryparken Station, samt en lokal vej ved Strandvænget.

Bevilling: Der afsættes

- 17,4 mio. kr. i service i 2018 og frem til drift og vedligehold af Nordhavnsvejen og en række mindre følgeanlæg.

Budgetnotat: TM42 Drift og vedligehold af Nordhavnsvej.

5. Verserende sag – (side 11)

Aftaletekst: For at sikre rettidig og forsvarlig håndtering af eventuelle økonomiske udfordringer følger Københavns Kommune løbende op på problemområder. Parterne er enige om, at det er nødvendigt at afsætte midler til at afdække økonomiske risici. Midlerne afsættes i en pulje under Økonomiudvalget.

Parterne noterer sig, at Borgerrepræsentationen har pålagt den ansvarlige forvaltning at undersøge mulighederne for at tilvejebringe finansiering til udfordringerne indenfor egen ramme, men stillingtagen hertil afventer afklaring af den endelige udfordring. Eventuelle overskydende midler tilbageføres tilbage til kassen.

Budgetnotat: Fortroligt budgetnotat om verserende sag.

6. Flytning til Kraftværksvej – varige driftsmidler til huslejeforhøjelse (side 11)

Aftaletekst: Metroselskabet skal anvende Teknik- og Miljøforvaltningens driftsplads Strømmen ifm. etablering af metroen til Sydhavnen. Teknik- og Miljøforvaltningen skal derfor flytte driftspladsen til Kraftværksvej, hvilket medfører højere huslejudgifter.

Bevilling: Der afsættes

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og frem til forhøjet husleje på den nye driftsplads.

Budgetnotat: TM48 Flytning af driftsplads til Kraftværksvej grundet Ny Ellebjerg Metrostation – huslejeforhøjelse.

7. Afledt drift til BLOX byrum og Carlsberg Stationsforplads (side 12)

Aftaletekst: Kommunen har ifm. etableringen af BLOX modtaget hhv. en cykelbro, en legeplads og en havnepromenade. Herudover har kommunen overtaget stationsforpladsen ved Carlsberg Station. Parterne er enige om at afsætte midler til drift og vedligehold af anlæggene.

Bevilling: Der afsættes

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og 2,2 mio. kr. i 2019 og frem til afledt drift til byrum ved BLOX.
- 0,6 mio. kr. i service i 2018 og frem til afledt drift til Carlsberg Stationsforplads.

Parterne noterer sig, at det indgår i aftalen med Realdania, at fonden donerer et engangsbeløb til kommunen svarende til 50 års drift af bolværk og til 10 års drift af havnepromenaden. Når det endelige beløb til drift er fastlagt lægges donationen i kassen.

Budgetnotat: TM45a Afledt drift (BLOX og Carlsberg Stationsforplads).

8. Afledt drift af gul betalingszone (side 12)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til afledt drift af ny gul betalingszone bl.a. til renhold, vejvedligehold samt vintertjeneste på de fællesveje, som kommunen overtog ved etableringen af gul zone.

Bevilling: Der afsættes

- 8,7 mio. kr. i service i 2018 og frem til afledt drift af ny gul betalingszone.

Budgetnotat: TM45b Afledt drift (gul betalingszone).

9. Hastighedsdæmpende foranstaltninger (side 12)

Aftaletekst: Politiets Efterretningstjeneste (PET) vurderer det aktuelle terrortrusselsniveau i København til at være ”alvorlig”. PET har anbefalet konkrete foranstaltninger, der skal mindske risikoen for et terrorangreb med et tungt køretøj. Parterne er enige om at afsætte midler til hastighedsdæmpende foranstaltninger i byen.

Bevilling: Der afsættes

- 5,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2017 til udvikling af forstærket byrumsinventar samt udskiftning, beklædning og maling af betonklodser.
- 1,0 mio. kr. i service i 2018 og frem til afledte driftsudgifter.

Budgetnotat: TM31 Hastighedsdæmpende foranstaltninger.

10. Toiletter i Nordhavn (side 12)

Aftaletekst: Københavns Kommune har modtaget to toiletter i Nordhavn fra By og Havn. Modtagelsen af de to toiletter er betinget af, at der afsættes midler til afledt drift af toiletterne.

Bevilling: Der afsættes

- 0,2 mio. kr. i service i 2018 og 0,4 mio. kr. i 2019 og frem til drift.

Budgetnotat: TM61 Toiletter i Nordhavn.

11. Håndtering af strukturel ubalance på parkeringsindtægter (side 13)

Aftaletekst: Ved nedlæggelse af parkeringspladser påføres kommunen et indtægststab, som modsvares af et fald i statens modregning af

parkeringsindtægter i kommunens bloktilskud. Parterne er enige om at afsætte kompenserende servicemåltal til området. Parterne er enige om at Banevingen og Vingelodden tages ud af gul zone og økonomien afholdes inden for Teknik - og Miljøforvaltningens egen ramme.

Bevilling: Der afsættes

- 8,2 mio. kr. i servicemåltal i 2018 og frem som kompensation for nedlagte parkeringspladser.

Budgetnotat: TM53 Håndtering af strukturel ubalance på parkeringsindtægter.

12. Fastholdelse af nedsættelse af byggesagsgebyret (side 13)

Aftaletekst: I Budget 2016 blev der afsat 15 mio. kr. til at sænke timetaksten på byggesager generelt. Der forventes en øget mængde af byggesager i 2018, hvilket medfører merudgifter på byggesagsområdet. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til at fastholde nedsættelsen af byggesagsgebyret.

Bevilling: Der afsættes

- 5,3 mio. kr. i service i 2018 og frem.

Budgetnotat: TM179 Generel nedsættelse af byggesagsgebyret.

13. Cykelpakke (side 13)

Aftaletekst: Med budget 2018 ønsker parterne at fortsætte det høje ambitionsniveau når det kommer til investeringer i cykelinfrastrukturen. Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer.

Bevilling: Der afsættes

- 6,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til etablering af cykelstier på Indiakaj.
- 0,2 mio. kr. i service i 2019 og 0,3 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift af cykelstier.
- 0,1 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og 0,2 mio. kr. i 2020 og frem som kompensation for tabte parkeringsindtægter.
- 25,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til etablering af første etape af projektet Nordre Frihavnsgade som cykelgade.
- 0,1 mio. kr. i service i 2021 og 0,2 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift af cykelgaden.
- 1,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en foranalyse af en cykel- og gangbro fra Svanemøllens Kaserne til Sankt Kjelds Kvarter.
- 9,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til medfinansiering af cykelparkering ved Reventlowgade.
- 0,2 mio. kr. i service i 2019 og 0,3 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift.
- 3,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til medfinansiering af mindre konstruktion for cykelparkering ved Vanløse Station.
- 1,0 mio. kr. i service i 2021 og frem til afledt drift.
- 2,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til forbedring af krydset mellem Rantzausgade og Nørrebro-ruten.
- 0,015 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og frem som kompensation for tabte parkeringsindtægter.

Parterne noterer sig, at DSB bidrager med 50 pct. af projekterne ved Hovedbanegården og Vanløse Station.

Budgetnotat: TM106 Cykelstier eller cykelbaner på Indiakaj, TM74 Nordre Frihavnsgade som cykelgade, TM169 Foranalyse af cykel- og gangbro fra Svanemøllens Kaserne til Sankt Kjelds Kvarter TM16 c: Bedre forhold for cyklister – uddybning af initiativer under Tema 3 ”Cykelparkering ved trafikknudepunkter”, TM13 Cykelparkering i konstruktion i Indre By og TM97 Forbedret udformning af krydsningen mellem Rantzausgade og Nørrebro-ruten for cyklister.

14. Skybrudspakke - Byrum og bynatur (side 14)

Aftaletekst: I forbindelse med skybrudssikring af byen er der mulighed for at genetablere de opgravede byrum som grønne, rekreative åndehuller. Parterne er enige om at afsætte midler til tre grønne byrum.

Bevilling: Der afsættes

- 25,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til byrum i Karens Minde Aksen.
- 0,2 mio. kr. i service i 2021 og 1,3 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift og vedligehold.
- 6,9 mio. kr. i anlæg i 2018-2019 til byrum ved Kulbanevej.
- 0,1 mio. kr. i service i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift og vedligehold.
- 21,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2018–2023 til byrum i Fredens Park.
- 1,1 mio. kr. i service i 2024 og frem til afledt drift og vedligehold.

Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder forslag til skybrudsprojekt samt udvidelse af skolekapaciteten i Hans Tavsens Park til overførselssagen 2017-18.

Budgetnotat: TM110 Byrumstilkøb til skybrudsprojekt på overfladen af Strandboulevarden.

15. Smedetoften – tryghedsfremmende byrum (side 14)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at der skal skabes et åbent og sammenhængende torv ved Smedetoften i Bispebjerg.

Bevilling: Der afsættes

- 10,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2021 til anlæg af torv og byrum langs Smedetoften.
- 0,5 mio. kr. i service i 2020 og 1,0 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift.

Budgetnotat: TM35 Smedetoften: Tryghedsfremmende byrum.

16. Bemandet legeplads i Kulbanekvarteret (side 14)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at der skal anlægges en bemandet legeplads i Kulbanekvarteret. Legepladsen vil bestå af indendørsfaciliteter som lege- og møderum og toiletter. Der etableres et udeareal med legeredskaber, og legepladsen bemannes.

Bevilling: Der afsættes

- 7,9 mio. kr. i anlæg i perioden 2018-2019 til etablering af bemandedt legeplads i Kulbanekvarteret.
- 1,6 mio. kr. i service i 2018, 3,0 mio. kr. i 2019 og 2,9 mio. kr. i 2020 og frem til drift og bemanning.

Budgetnotat: TM132 Bemandedt legeplads i Kulbanekvarteret.

17. Bellahøj Friluftsscene (side 14)

Aftaletekst: Bellahøj Friluftsscene er nedslidt, og parterne er enige om at afsætte midler til at gennemføre en række fysiske forbedringer af trapper, siddepladser og scenegulvet. Herudover etableres der mulighed for overdækning samt opbevaring af sceneudstyr.

Bevilling: Der afsættes:

- 6,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til genopretning af Bellahøj Friluftsscene.
- 0,1 mio. kr. i service i 2019 og 0,2 mio. kr. i 2020 og frem til drift.

Budgetnotat: TM182 Renovering og opgradering af Bellahøj friluftsscene.

18. Trafikpakke Nørrebro (side 15)

Aftaletekst: Parterne ønsker med Trafikplan Indre Nørrebro at afhjælpe de trafikale udfordringer i Blågårdsgadekvarteret og på Guldbergsgade samt skabe bedre forhold for bløde trafikanter.

Bevilling: Der afsættes

- 11,0 mio. kr. i anlæg i perioden 2017 – 2019 til Trafikpakke Nørrebro.
- 0,4 mio. kr. i service i 2019 og 0,7 mio. kr. i 2020 og frem til vedligehold og drift ifm. trafikplan Indre Nørrebro.
- 0,1 mio. kr. i årligt i service i 2018 og frem til vedligehold og drift ifm. trafiksanering af Guldbergsgade.

Budgetnotat: TM1 Trafikpakke Nørrebro.

19. Partnerskabstræer (side 15)

Aftaletekst: Parterne enige om at afsætte midler til indkøb af partnerskabstræer. Kommunen leverer træerne, mens modtageren har ansvaret for at plante og passe træet.

Bevilling: Der afsættes

- 2,0 mio. kr. i anlæg i 2018 i størrelsesordenen 750 træer.

Budgetnotat: TM21c Partnerskabstræer.

20. Grundkapital til opførelse af ungdomsboliger (side 15)

Aftaletekst: Siden 2011 er der afsat mere end 1,1 mia. kr. (1,4 mia. inklusive grundkøbslån) til 6.000 nye almene boliger i København. Parterne enige om at afsætte yderligere midler til byggeriet af 120 nye almene ungdomsboliger.

Bevilling: Der afsættes

- 20,0 mio. kr. i finansposter i 2018 til grundkapital.

Budgetnotat: TM32 Grundkapitalmidler til nye almene boliger.

21. Byskov Selinevej – færdiggørelse (side 16)

Aftaletekst: Første etape af den nye byskov ved Selinevej er etableret. Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af anden etape af projektet.

Bevilling: Der afsættes

- 4,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til at færdiggøre byskoven på Selinevej.
- 0,1 mio. kr. i service i 2018 og 0,2 mio. kr. i 2019 og frem til vedligehold, drift og renhold.

Budgetnotat: TM21a Anden etape af byskov på Selinevej.

22. Sikker skolevej – pulje (side 16)

Aftaletekst: Parterne er derfor enige om at afsætte midler til sikre skoleveje. Midlerne afsættes som en 2-årig pulje, der udmøntes af Teknik- og Miljøudvalget.

Bevilling: Der afsættes

- Anlæg: 10,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019.

Bemærkning: Der er ikke udarbejdet et budgetnotat om en pulje på 10,0 mio. kr. til sikre skoleveje i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2018. Teknik- og Miljøforvaltningen vil derfor undersøge, hvordan puljen kan udmøntes, så de sikre skoleveje etableres de steder i byen, hvor behovet er størst.

23. Parkering 10-meterzone (side 16)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at afsætte midler til at etablere flere parkeringsmuligheder via en udnyttelse af undtagelsesbestemmelser i færdselsloven om 10-meterzoner.

Bevilling: Der afsættes

- 2,2 mio. kr. i anlæg i 2018 til etablering af fx bil- eller cykelparkering.
- 0,1 mio. kr. i service i 2019 og frem til afledt drift.

Budgetnotat: TM79 Etablering af parkeringspladser i 10-meterzonen.

24. Foranalyse af stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Smidth-området (side 16)

Aftaletekst: Ved lokalplanlægningen i området er der indgået udbygningsaftaler med grundejerne om medfinansiering af en stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Smidth-området. Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af stiforbindelsen.

Bevilling: Der afsættes:

- 0,1 mio. kr. i anlæg i 2017 til en foranalyse af stiforbindelsen.

- 0,7 mio. kr. i service i 2018 til en foranalyse af stiforbindelsen.

Budgetnotat: TM15 Foranalyse af stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Smidth-området.

25. Øget tilgængelighed for borgere med nedsat funktionsevne (side 16)

Aftaletekst: Manglende ramper og ujævn belægning hæmmer tilgængeligheden i byen for borgere med nedsat funktionsevne. Parterne er enige om at afsætte midler til at fjerne eller udbedre barrierer på to udvalgte ruter.

Bevilling: Der afsættes

- 2,7 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til Voldgaderuten.
- 2,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til Sjællandsgaderuten..

Budgetnotat: TM9 Øget tilgængelighed for trafikanter med nedsat funktionsevne.

26. Øget belysning i Amager Strandpark (side 17)

Aftaletekst: Parterne er enige om at opsætte belysning langs Amager Strand Stien med henblik på at øge trygheden i området.

Bevilling: Der afsættes

- 2,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til belysning af Amager Strand Stien.
- 0,1 mio. kr. i service fra 2019 og frem til afledt drift.

Budgetnotat: TM86 Øget belysning i Amager Strandpark.

27. Trafiklegeplads på Formosavej (side 17)

Aftaletekst: Der etableres en trafiklegeplads på Formosavej med fokus på færdsel i trafikken og med forskellige lege-elementer, opholdsmuligheder og beplantning. Legepladsen udvikles i samarbejde med lokalområdet.

Bevilling: Der afsættes

- 4,0 mio. kr. i anlæg i perioden 2018-2019 til anlæg af trafiklegepladsen.
- 0,2 mio. kr. i service i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift.

Budgetnotat: TM167 Trafiklegeplads på Formosavej.

28. Lundehustorvet (side 17)

Aftaletekst: Parterne er enige om at anlægge et nyt torv i Ryparken-Lundehus, der giver bedre forhold for fodgængere og inviterer til ophold, aktiviteter og lokale events.

Bevilling: Der afsættes

- 2,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til projektering af nyt torv ved Ryparken-Lundehus.

Budgetnotat: TM133 Lundehustorvet – et nyt torv i Ryparken-Lundehus.

29. Åbning af parkeringspladser på kommunale institutioner (side 17)

Aftaletekst: Med overførselssagen 2016-2017 blev det besluttet at åbne op for privat parkering på 400 kommunale parkeringspladser. Åbningen af pladserne er dyrere end forudsat, og parterne er enige om at afsætte ekstra midler til åbning af de resterende 180 parkeringspladser

Bevilling: Der afsættes

- 0,8 mio. kr. i service i 2018 til opsyn og vedligehold af åbne kommunale parkeringspladser.

Budgetnotat: TM59 Åbning af parkeringspladser på kommunale institutioner – afledt drift.

30. Afledt drift til omdannelse af parkeringspladser til grønne byrum og cykelparkering (side 18)

Aftaletekst: I Budget 2016 blev det besluttet at nedlægge et antal parkeringspladser, som anvendes til grønne byrum og cykelparkering. Parterne er enige om at afsætte midler til afledt drift.

Bevilling: Der afsættes

- 0,4 mio. kr. i service i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift i Nybrogade.
- 0,5 mio. kr. i service i 2021 og 0,8 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift i Rømersgade og Linnegade.
- 0,6 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og 3,5 mio. kr. i 2020 og frem som kompensation for tab af parkeringsindtægter.

Budgetnotat: TM62 Afledt drift til omdannelse af parkeringspladser til grønne byrum og cykelparkering.

Ren by og nattelivspakke

31. Ren by og nattelivspakke (side 18)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at København skal være en ren by uden skrald i gaderne, ligesom parterne er enige om at begrænse generne fra nattelivet. Parterne er enige om at afsætte midler til en række indsatser, der skal sikre et renere og pænere København med mere balance i nattelivet.

Bevilling: Der afsættes

- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til renovering af toiletter.
- 1,3 mio. kr. i service i 2018 og 1,5 mio. kr. i 2019 og frem til løbende vedligehold og reparationer.
- 1,6 mio. kr. i service i 2018-2021 til fortsættelse af støjvagten.
- 1,0 mio. kr. i service i 2018-2021 til ny støjvagtspraksis.
- 1,3 mio. kr. i service i 2018-2021 til renhold og spuling.
- 2,1 mio. kr. i anlæg i 2018 til udskiftning af affaldskurve.
- 3,1 mio. kr. i service i 2018 og 4,2 mio. kr. i 2019 og frem til hyppigere tømning af affaldskurve.

Budgetnotat: TM4 Renovering af offentlige toiletter, TM29 Initiativer på baggrund af nattelivsplan herunder bevillingsudløb for reduktion af gener fra nattelivet og TM113 Initiativer for renere By.

Kultur og fritid

32. EM i herrefodbold i København 2020 (side 20)

Aftaletekst: Ved EM i herrefodbold i 2020 skal fire kampe afvikles i København. Parterne er enige om at Københavns Kommune bidrager til arrangementet.

Bevilling: Der afsættes

- 7,8 mio. kr. i service i 2020 til bl.a. areal- og trafik håndtering, renhold, trafikal kommunikation mm.

Budgetnotat: KF59 EM i fodbold i København 2020.

33. Valby Bibliotek og Kulturhus på Toftegårds Plads og Hovedbiblioteket

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte en planlægningsbevilling til flytning af Valby Bibliotek fra Annexstræde til Valby Kulturhus ved Toftegårds Plads. Parterne er ligeledes enige om, at der skal udarbejdes en helhedsplan for Toftegårds Plads i forbindelse med planlægningsfasen.

Bevilling: Der afsættes

- 17,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til planlægningsbevilling til flytning af Valby Bibliotek.

Bemærkning: Der skal udarbejdes en helhedsplan for Toftegårds Plads i forbindelse med flytningen af Valby bibliotek. Helhedsplanen skal udarbejdes af Teknik- og Miljøforvaltningen, men fordelingen af de afsatte anlægsmidler er under afklaring med Kultur- og Fritidsforvaltningen, herunder om midlerne til udarbejdelse af helhedsplanen er indeholdt i anlægsbevillingen.

Budgetnotat: KF12 Valby Bibliotek på Toftegårds Plads.

Fodboldpakke

34. Kunstgræsbaner på Nørrebro

Aftaletekst: Der er stor efterspørgsel på fodboldbaner på Nørrebro. Parterne er enige om at afsætte midler til screening af fem mulige placeringer af kunstgræsbaner i Nørrebroparken, Mimersparken, Hans Tavsens park, Nuuks plads og Nørre Allé. Parterne foretrækker en placering i Nørrebroparken. Der afsættes desuden midler til en efterfølgende planlægningsbevilling.

Bevilling: Der afsættes

- 0,8 mio. kr. i anlæg i 2018 til screeninger og planlægningsbevilling.

Bemærkning: Det er under afklaring, om screeningen gennemføres af Teknik- og Miljøforvaltningen eller Kultur- og Fritidsforvaltningen herunder fordelingen af midlerne mellem udvalgene.

Budgetnotat: Der er ikke udarbejdet et budgetnotat om kunstgræsbaner på Nørrebro i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2018.

35. Kunstgræsbane ved Hekla Park inkl. hegn og belysning (side 34)

Aftaletekst: Parterne er enige om at etablere en kunstgræsbane ved Hekla Park på Amager Fælled. Banen omkredses med et hegn, og der opsættes belysning.

Bevilling: Der afsættes

- 5,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017–2018 til etablering af kunstgræsbane med hegn og belysning.
- 0,8 mio. kr. i service i 2019 og frem til drift og vedligehold.

Budgetnotat: TM57 Kunstgræsbane ved Hekla Park..

36. Dræning af fodboldbaner på Damhusengen

Aftaletekst: Fodboldbanerne på Damhusengen i Vanløse udnyttes ikke optimalt, da de er særligt sårbare over for regn. Parterne er enige om at afsætte midler til en planlægningsbevilling til dræning af fodboldbaner.

Bevilling: Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til en planlægningsbevilling.

Budgetnotat: KF18 Dræning af fodboldbaner på Damhusengen.

Flygtninge

37. Grundkapital til kompenserende almene boliger for anvisning af flygtninge i 2018 (side 48)

Aftaletekst: I 2017 indgik Københavns Kommune en aftale om husning af flygtninge i almene boliger mod at kompensere med nye grundkapitalmidler til flere almene boliger. Parterne er enige om at afsætte grundkapitalmidler som følge af aftalen.

Bevilling: Der afsættes

- 16,3 mio. kr. på finansposter i 2018 til kompenserende almene boliger.
- 0,2 mio. kr. i service i 2020 og 0,4 mio. kr. i 2021 og frem til grundskyldstilskud.

Budgetnotat: TM63 Grundkapitalmidler til kompenserende almene boliger (flygtninge).

Udmøntning af puljer

38. Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer (side 50)

Aftaletekst: For at forhindre yderligere nedslidning blev det med indkaldelsescirkulæret for budget 2018 indarbejdet en pulje svarende til den årlige skønnede nedslidning af veje og broer. Samlet set er puljen opgjort til 157 mio. kr. Parterne er enige om at udmønte puljen til genopretning af byens vejbaner, cykelstier, fortove, afvanding, broer og signalanlæg. Vedligeholdelsesindsatsen skal genoprette forholdene på strækningerne til oprindelig standard. På de strækninger, hvor der i dag er begrænset

fremkommelighed for borgere med mobilitetshandicap, skal genopretningen sikre hensigtsmæssige forhold for denne gruppe. Midlerne udmøntes som en samlet bevilling.

Bevilling: Der afsættes:

- 6,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Elmegade.
- 30,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Hulgårdsvej.
- 14,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Øster Voldgade (Sølvgade – Østerport).
- 10,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Stefansgade.
- 11,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Mågevej.
- 8,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Nørre Allé (Sankt Hans Torv – Tagensvej).
- 20,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Rovinggade.
- 13,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Ålholmvej.
- 7,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Peter Bangs Vej (Ålholmvej – kommune-grænsen).
- 10,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Ægirsgade.
- 12,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Gammel Køge Landevej (Vigerslev Allé – Carl Jacobsens Vej).
- 3,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Asger Rygs Gade.
- 3,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Esbern Snares Gade.
- 9,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Grøndals Parkvej (Godthåbsvej – Rebild-vej).

Det nuværende niveau for genopretning forhindrer yderligere nedslidning, men der er fortsat et stort genopretningsefterslæb på kommunens veje. Parterne er derfor enige om at igangsætte en analyse af genopretning af veje, som udarbejdes af Teknik - og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen med inddragelse af ekstern bistand, som finansieres inden for de 2 udvalgs eksisterende ramme. På baggrund af analysen afdækkes mulighederne for en evt. business case for vejinfrastruktur forud for budget 2019.

Bemærkning: Af budgetaftalen for 2018 fremgår det, at der er bevilget 157,0 mio. kr. til helhedsgenopretning af 14 strækninger, herunder Øster Voldgade. Aftaleteksten tager udgangspunkt i den foreslåede udmøntning i budgetnotatet TM38 *Genopretning af infrastruktur – Forhindring af yderligere nedslidning*. Imidlertid har udformningen af den endelige aftaletekst taget udgangspunkt i en ældre version af budgetnotatet, end det som siden august 2017 har været tilgængeligt for Teknik- og Miljøudvalget. I det opdaterede notat er strækningen på Øster Voldgade udskiftet med tre andre genopretningstrængende vejstrækninger. Teknik- og

Miljøforvaltningen er derfor i dialog med Økonomiforvaltningen om, hvordan ændringen indarbejdes i budgetforslaget frem til 2. behandlingen af dette den 5. oktober 2017. Dette er beskrevet nærmere i orienteringsnotatet *Ændring til udmøntning af genopretningspulje i Budget 2018*, som er på dagsordenen til mødet den 18. september 2017 under 'Sager til orientering'.

Budgetnotat: TM38 Genopretning af infrastruktur – Forhindring af yderligere nedslidning.

Udmøntning af investeringspuljer

Parterne er enige om at afsætte finansiering til fem forslag med effektiviseringer op service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service, som anvendes til at indfri effektiviseringsmåltal i 2018.

Da der ikke indgår aftaletekst på disse fremgår opsamlingen fra de forelagte businesscases godkendt af Teknik- og Miljøudvalget den 19. juni 2017 og den 14. august 2017.

Insourcing af TV-inspektion af vejbrønde (side 51)

Teknik- og Miljøforvaltningen får hvert år foretaget mange TV-inspektioner af brønde og stikledninger som led i den almindelige vedligeholdelse, som forvaltningen betaler tredjepart for at udføre. Endvidere betales ekstern konsulent for planlægning af TV-inspektioner og -renoveringer. Forslaget indebærer, at Teknik- og Miljøforvaltningen foretager indkøb af en TV-inspektionsbil samt ansætter et team, som kan håndtere udarbejdelse af renoveringsoplæg, styring af TV-inspektion og stikrenoveringer, udvælgelse af strækninger og klargøring af tegningsmateriale, som i dag er omfattet af betalingen til tredjepart. Forvaltningen reducerer omkostninger ved selv at udføre ca. 1.500 TV-inspektioner om året. Herudover er der et særligt et behov for et kompetenceløft, hvor specialviden i forbindelse med TV-inspektion og vurdering af renoveringsbehov på afvanding bliver insourcet, hvilket dette effektiviseringsforslag giver mulighed for.

Bevilling: Der afsættes

- 1,6 mio. kr. i anlæg i 2017 til insourcing af TV-inspektion af vejbrønde.
- 0,3 mio. kr. i service i 2018 til insourcing af TV-inspektion af vejbrønde.

Mere optimal udnyttelse af vandværksvand i driften (side 51)

Det meste af det vand, forvaltningen bruger i driften, ender i kloakken. Vandprisen hos HOFOR indeholder bl.a. afgift for afledning via kloaksystemet på 16 kr./m³. For den del af vandet, der afledes uden om kloakken, kan forvaltningen opnå fritagelse for denne afgift. Det er muligt at lede vand fra fejmaskiner og vandlegepladsen i Fælledparken, uden om kloakken og derved reducere afledningsafgiften med 0,24 mio. kr. årligt. For at kunne opnå fritagelse for afledningsafgiften, skal forvaltningen dokumentere forbruget overfor HOFOR. Derfor etableres der 20 forbrugsmålere, der kan registrere specifikt forbrug for den enkelte fejmaskine. Endvidere har forvaltningen fået mulighed for at tappe regnvand fra en regnvandstank under Nørrebrohallen samt ved Brønshøj Torv. Det vurderes, at regnvandet fra disse tæppsteder kan dække op til 30 % af behovet for vand til byens fejmaskiner, og vandindkøbet hos HOFOR

kan derved reduceres med 0,05 mio. kr. årligt.

Bevilling: Der afsættes

- 0,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til mere optimal udnyttelse af vandværksvand i driften.

Optimering af driften af legepladser i Teknik- og Miljøforvaltningen (side 51)

Forslaget indebærer at udrulle pilotprojektet ”Optimering af driften af legepladserne i Valby, Kgs. Enghave og Amager” til legepladserne i hele byen. Konkret er der tale om små justeringer som at omplacere og flytte skraldespande samt at sikre ordentlige adgangsveje for eksempelvis fejmaskiner. Disse ændringer vil reducere den ekstra tid, der skal til for at udføre drifts- og renholdelsesopgaver manuelt. Det er ambitionen, at renholdelsesniveauet efter den fysiske ændring vil være højere end på nuværende tidspunkt. Projektet medfører, at ca. 35 legepladser skal gennemgå fysiske ændringer og justeringer for at opnå de ønskede resultater. Teknik og Miljøforvaltningen skønner, at effektiviseringen vil udmønte sig i en tidsbesparelse på ca. 12 min. pr. legeplads, hvilket betyder, at den forslåede effektivisering vil løbe op i 2.550 sparede timer årligt svarende til ca. 1,54 årsværk for specialarbejdere.

Bevilling: Der afsættes

- 1,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til optimering af driften af legepladser i Teknik- og Miljøforvaltningen.
- 0,3 mio. kr. i service i 2018 til optimering af driften af legepladser i Teknik- og Miljøforvaltningen.

Smartere drift af byens springvand (side 51)

Driftsovervågningen af byens springvand er i dag baseret på fysiske tilsyn på det enkelte springvand. Da springvandene herved ikke overvåges i realtid, kan der opstå driftsproblemer, der ikke opdages hurtigt nok. Derved kan der ske skader på springvandene, der medfører uforudsete vedligeholdelsesomkostninger. Forslaget indebærer at føre digital driftsovervågning over byens springvand, så driftsproblemer opdages hurtigere og omkostninger til vedligeholdelsen nedbringes. Derved får forvaltningen mulighed for at:

- Overvåge den aktuelle driftstilstand for at forebygge fejl og skader.
- Overvåge behov for vedligeholdelse og manuelle tilsyn.
- Optimere hvordan og hvornår springvandet springer.

Driften af Københavns Kommunes springvand er indtil udgangen af 2017 udliciteret til en ekstern leverandør. Teknik- og Miljøforvaltningen har vurderet mulighederne for hjemtagelse af driften og har fundet, at en driftsorganisation kan etableres til en lavere pris. Ved hjemtagelse kan Teknik- og Miljøforvaltningen levere mere effektivt arbejde i en højere kvalitet, da udfordringer identificeres tidligere, og der kommer øget fokus på driftens behov.

Bevilling: Der afsættes

- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til smartere drift af byens springvand.

Derudover er parterne enige om at afsætte finansiering til de 14 forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år.

Ren by med smartere affaldskurve (side 51)

I dag anvendes der mange ressourcer på drift af byens 5.700 affaldskurve. Den største ressourcemæssige opgave er tømning af affaldskurve flere gange dagligt. Ofte tømmes affaldskurve, der kun er delvist fyldte, da det er nødvendigt fysisk at tilse kurvene for at se, om den er fyldt eller tom. Derfor tømmes kurvene altid uanset fyldningsniveau. Forvaltningen vil gerne nedbringe tidsforbruget på tømning af byens affaldskurve samt reducere antallet af overfyldte affaldskurve. Dette kan gøres ved at installere sensorer i affaldskurvene, som er knyttet til et navigations- og rutestyringssystem, der automatisk planlægger den mest optimale rute for tømning af affaldskurve ud fra fyldningsniveau. Forvaltningen vil montere sensorer i 1.000 af byens 5.700 affaldskurve i et område på Nørrebro og Østerbro, der indeholder forskelligheder i indretning og brug af byens byrum. Erfaringer og data fra dette projekt vil kvalificere udrulning til de resterende 4.700 affaldskurve i byen. Dette gøres med baggrund i en ny business case, som vil blive fremlagt for Teknik- og Miljøudvalget.

Bevilling: Der afsættes

- 2,6 mio. kr. i anlæg i 2018 til ren by med smartere affaldskurve.

Effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet (side 51)

I dag anvendes der mange ressourcer på at føre tilsyn med de tilladelser, som Teknik- og Miljøforvaltningen udsteder. Hertil kommer, at København er en by i vækst, hvilket øger behovet for tilladelser og hermed også tilsyn. For at imødegå og håndtere tilsynsopgaverne, vurderer forvaltningen, at der skal ske en prioritering og optimering af de tilsyn, som forvaltningen gennemfører. Forvaltningen vil derfor udarbejde administrationsgrundlag for tilsyn for at sikre effektive og ensartede arbejdsprocesser. Herudover skal der ske en prioritering af gennemførte tilsyn via en risikobaseret tilgang. Der gennemføres efterfølgende en kapacitetstilpasning af tilsynsindsatsen på baggrund af udarbejdelsen af administrationsgrundlagene for tilsyn og implementeringen af det risikobaserede tilsyn. Herudover etableres der en bedre digital understøttelse af tilsynsindsatsen på tilsyn på vejområdet. Administrationsgrundlag, optimering af arbejdsprocesser og prioritering af tilsyn vil reducere det samlede omfang af tilsyn og give en bedre anvendelse af de medarbejderressourcer, der bruges på tilsyn.

Bevilling: Der afsættes

- 0,4 mio. kr. i anlæg i 2018 til effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet.
- 0,5 mio. kr. i service i 2018 til effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet.

Opførelse af gartneri i Valbyparken (side 51)

Københavns Kommunes gartneri holder i dag til i lejede drivhuse i Hvidovre. Produktionen er tilpasset byens behov, og gartneriet leverer årligt næsten 100.000 forårs- og sommerblomster til glæde for byens borgere. Gartneriet fungerer som en indkøbs- og fordelingscentral for de geografiske driftscentre i Teknik- og Miljøforvaltningen. Der er dog en række

udfordringer ved de eksisterende drivhuse. De er i dårlig stand, og udgifter til renovering påhviler Københavns Kommune. Drivhusene er ikke energieffektive, da de er af ældre dato og baseret på en umoderne teknologi. Herudover forhindrer lokaliteten og indretningen af drivhusene yderligere effektivisering af produktionsprocessen. Forvaltningen ønsker derfor at opføre et nyt gartneri i Valbyparken tæt på driften. Dette vil reducere afstanden til byens parker og byrum samt muliggøre en fleksibel udnyttelse af personaleressourcer. Gartneriet kommer til at bestå af 2000-2500 m² drivhuse med klimastyring, vandopsamling, jordvarme og solpaneler således, at anlægget vil have et bedre energiregnskab og understøtte kommunens målsætninger om CO₂-neutralitet i 2025. Gartneriet bliver herudover en del af byens liv og indrettes med et mindre besøgsareal, så byens borgere kan komme helt tæt på produktionen. Gartneriet vil desuden gøre det muligt at uddanne handicappede inden for projektet MadGlad.

Bevilling: Der afsættes

- 4,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til opførelse af gartneri i Valbyparken.